

Sygn. akt I C 720/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 września 2018 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Elżbieta Marciniak

po rozpoznaniu w dniu 28 sierpnia 2018 r. w Ciechanowie

sprawy z powództwa W. L.

przeciwko A. A. w S. (Republika Francuska)

o zapłatę kwoty 37000,00 zł tytułem zadośćuczynienia oraz ustalenie odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 9 października 2012 r. mogące powstać w przyszłości

I zasądza od pozwanego A. A. w S. na rzecz powódki W. L. tytułem zadośćuczynienia kwotę 17000,00 zł (siedemnaście tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 25 kwietnia 2014 r. do dnia zapłaty;

II w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III zasądza od pozwanego A. A. w S. na rzecz powódki W. L. kwotę 1096,25 zł (jeden tysiąc dziewięćdziesiąt sześć złotych dwadzieścia pięć groszy) tytułem zwrotu części kosztów procesu;

IV nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od pozwanego A. A. w S. kwotę 57,75 zł (pięćdziesiąt siedem złotych siedemdziesiąt pięć groszy) tytułem uzupełnienia kosztów procesu orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 21 grudnia 2016 r. przez pobranie z zaliczki zaksięgowanej pod pozycją: U 11- (...), KU 50- (...), (...);

V nakazuje Skarbowi Państwa wypłacić pozwanemu A. A. w S. kwotę 26,64 zł (dwadzieścia sześć złotych sześćdziesiąt cztery grosze) tytułem zwrotu niewykorzystanej części zaliczki zaksięgowanej pod pozycją: U 11- (...), KU 50- (...), (...);

VI znosi koszty zastępstwa procesowego pomiędzy stronami.

Sygn. akt I C 720/16

UZASADNIENIE

Powódka W. L. wniosła w dniu 26 czerwca 2016 r. pozew przeciwko A. A. w S. (Republika Francuska), żądając zasądzenia na swoją rzecz kwoty 37000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 r. do dnia zapłaty oraz ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 9 października 2012 r. mogące powstać w przyszłości. Powódka wносиła ponadto o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwany A. A. w S. (Republika Francuska) wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na jego rzecz od powódki W. L. zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 października 2012 r. we wsi B. gmina C. doszło do wypadku drogowego, w którym kierujący samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...) Z. L. w czasie odstąpienia od manewru wyprzedzania autobusu doprowadził do zderzenia najjeżdżając na tył tego pojazdu, w wyniku czego jego córka W. L. doznała obrażeń ciała. Prawomocnym postanowieniem z dnia 8 listopada 2012 r. w sprawie Ds.2219/12 Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie umorzyła postępowanie w sprawie czynu z art. 177 § 1 kk wobec braku wniosku o ściganie pochodzącego od osoby uprawnionej na podstawie art. 17 § 1 pkt 10 kpk (akta Ds.2219/12).

W dacie zdarzenia drogowego W. L. miała 13 lat. Jechała w samochodzie na miejscu pasażera, obok kierowcy. Miała zapięte pasy (bezsporne).

W. L. została przewieziona karetką pogotowia ratunkowego do Szpitala (...) w W.. W szpitalu w badaniach obrazowych stwierdzono kompresyjne złamanie trzonu kręgu L5 z wglonieniem odłamów do światła kanału kręgowego ze stenozą około 50 %. W. L. została poddana w dniu 16 października 2012 r. leczeniu operacyjnemu z tylną stabilizacją i usztywnieniem kręgosłupa na poziomie L3 - S1. Nie nastąpiły powikłania pooperacyjne. W kontrolnym pooperacyjnym badaniu Rtg. stwierdzono zniekształcenie i sklerotycznienie prawidłowo ustawionego trzonu kręgu L5. W trakcie pobytu w szpitalu nie odczuwała dolegliwości bólowych. W. L. została wypisana ze szpitala w dniu 6 listopada 2012 r. z zaleceniem kontroli w poradni przyszpitalnej. W okresie do listopada 2013 r. odbyła trzy wizyty kontrolne. W związku z zaleceniami nosiła przez okres trzech miesięcy gorset. Nie przebyła rehabilitacji. Leczenie zakończono z wynikiem dobrym. W okresie poszpitalnym przez okres miesiąca miała ograniczenia w funkcjonowaniu codziennym, w czynnościach higienicznych, przy ubieraniu. Z uwagi na noszony gorset miała trudności w siedzeniu przy biurku, czynnościach higienicznych. Nadal nie chodzi w butach na obcasach. W. L. nie uczęszczała na zajęcia szkolne do końca listopada 2012 r., co spowodowało, że miała zaległości w szkole; do końca roku szkolnego 2012/2013 była zwolniona z zajęć wychowania fizycznego. Nie mogła dźwigać cięższych rzeczy, więc matka B. L. nosiła jej torbę do szkoły. Rozpoczęła wówczas pierwszą klasę gimnazjum, co wpłynęło na zmniejszenie zakresu jej integracji z klasą i wydłużyło okres adaptacji w nowej szkole. Z uwagi na noszony gorset i utrudnienie w poruszaniu się miała ograniczony kontakt z dotychczasowymi znajomymi i nowymi kolegami ze szkoły. Obecnie jest w pełni sprawna fizycznie; ma dobry stan zdrowia z niewielkim deficytem w zakresie ruchomości kręgosłupa lędźwiowego. W. L. nadal odczuwa bóle w okolicy kręgosłupa lędźwiowego, zwłaszcza po dłuższym przebywaniu w pozycji stojącej o podczas schylania się. W. L. pozostała blizna pooperacyjna o wymiarach 13 cm x 0,5 cm w okolicy kręgosłupa lędźwiowego, której się wstydzi. Blizna ta nie jest blizną szpecącą w rozumieniu zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu. Doznany przez W. L. uszczerbek na zdrowiu, wynikający z urazu kręgosłupa, kształtuje się na poziomie 10 % trwałego uszczerbku na zdrowiu u osoby praworęcznej zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (dokumentacja medyczna k. 73 - 112, opinia biegłego sądowego w zakresie traumatologii i narządu ruchu L. G. k. 165, 230, opinia biegłego sądowego w zakresie chirurgii ogólnej W. K. k. 189 - 194, 210 - 211, zeznania powódki W. L. k. 243 - 244).

Samochód osobowy marki F. (...) nr rej. (...), którym kierował Z. L. posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej dla posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem posiadanego pojazdu w A. A. w S. (Republika Francuska) (bezsporne).

Pozwany A. A. w S. (Republika Francuska) za zdarzenie z dnia 9 października 2012 r. przyznało W. L. zadośćuczynienie w wysokości 23000,00 zł (bezsporne).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt sprawy Ds.2219/12 Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie, akt szkody, zebranej w sprawie dokumentacji lekarskiej, opinii biegłego sądowego w zakresie traumatologii i narządu ruchu L. G., opinii biegłego sądowego w zakresie chirurgii ogólnej W. K. oraz częściowo zeznań powódki W. L.. Okoliczności sprawy są bezsporne, w szczególności co do okoliczności wypadku, ubezpieczenia pojazdu, a także

przebytego przez powódkę W. L. leczenia, jak też doznanego przez nią w związku ze zdarzeniem z dnia 9 października 2012 r. trwałego uszczerbku na zdrowiu związanego z urazem kręgosłupa.

Sąd dał wiarę zeznaniom powódki W. L. co do odczuwanych przez nią skutków w zakresie urazu doznanego w wyniku zdarzenia komunikacyjnego z dnia 9 października 2012 r. związanych bezpośrednio z urazem kręgosłupa. W zakresie odczuwanych przez nią skutków polegających na obawie przed jazdą samochodem, zeznania powódki W. L., aczkolwiek wiarygodne, nie mogą stanowić podstawy ustaleń Sądu. Mają bowiem charakter subiektywny; powódka nie podjęła leczenia w tym zakresie, nie został również zgłoszony wniosek o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego w zakresie psychologii. Podobnie należy ocenić dyskomfort odczuwany przez powódkę W. L. w związku z pozostałą blizną pooperacyjną. Wbrew przekonaniu powódki W. L., blizna jest nieznacznych rozmiarów; przed wszystkim jednak jest umiejscowienie powoduje, że nie jest widoczna w typowych sytuacjach, skoro nawet nie jest widoczna, gdy powódka założy jednocześnie kostium plażowy.

Spór pomiędzy stronami przede wszystkim ograniczał się do ustalenia wysokości przysługującego powódce zadośćuczynienia oraz odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości w związku z urazem doznany przez powódkę w wyniku zdarzenia komunikacyjnego z dnia 9 października 2012 r.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu, roszczenie powódki W. L. zasługuje na uwzględnienie częściowo.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że za szkodę wyrządzoną powódce W. L. na skutek wypadku, którego doznała w dniu 9 października 2012 r., pozwany A. A. w S. (Republika Francuska) odpowiada na podstawie art. 822 kc, jako strona umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawartej ze sprawcą wypadku. Sama zasada odpowiedzialności nie jest między stronami w niniejszej sprawie sporna. Spór dotyczył bowiem wysokości zadośćuczynienia oraz odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości w związku z urazem doznany przez powódkę w wyniku zdarzenia komunikacyjnego z dnia 9 października 2012 r.

Podstawę prawną zasądzenia zadośćuczynienia stanowi przepis art. 445 § 1 kc. Ustawodawca nie sprecyzował w nim jednak konkretnych mierników czy zasad ustalania wysokości zadośćuczynienia, pozostawiając tę kwestię swobodnemu uznaniu sędziowskiemu. Przepis cyt. artykułu stanowi bowiem, że w wypadkach przewidzianych w art. 444 § 1 kc, w tym w razie uszkodzenia ciała, sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

W orzecznictwie sądowym ugruntował się, aprobowany także przez piśmiennictwo, pogląd o kompensacyjnym charakterze zadośćuczynienia pieniężnego przewidzianego w art. 445 § 1 kc, tj. uznający je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 czerwca 1968 r. w sprawie I PR 175/68, uchwała pełnego składu Izby Cywilnej Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 1973 r. w sprawie III CZP 37/73). Wysokość odpowiedniej sumy, której przyznanie przewiduje art. 445 § 1 kc, zależy więc przede wszystkim od rozmiaru doznanej przez poszkodowanego krzywdy, ustalonej przez sąd przy uwzględnieniu całokształtu okoliczności sprawy. O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien więc decydować w zasadzie stopień cierpień fizycznych i psychicznych poszkodowanego. Dokonane w sprawie ustalenia wskazują na bolesne i uciążliwe obrażenia ciała w postaci urazu polegającego na złamaniu trzonu kręgu L5 powódki W. L., przy uwzględnieniu jej bardzo młodego wieku w chwili zdarzenia. W wyniku wypadku została znacznie ograniczona możliwość wykonywania przez nią zwykłych czynności dnia codziennego właściwych dla jej wieku (zabiegi higieniczne, ubieranie, zabawa, pobieranie nauki). Ustalony przez biegłego sądowego uszczerbek na zdrowiu w związku z urazem kręgosłupa na odcinku lędźwiowym powódki W. L. wynosi obecnie 10 % i ma charakter stały. Podkreślić należy, że małaletnia powódka w wyniku wypadku została pozbawiona właściwej dla jej wieku rekreacji i zabawy z rówieśnikami, co więcej, potrzebowała pomocy właściwie we wszystkich, zwykłych sprawach dnia codziennego. Powódka W. L. rozpoczęła wówczas naukę w pierwszej klasie gimnazjum i dwumiesięczna nieobecność

w szkole wpłynęła nie tylko na powstanie zaległości w opanowaniu materiału, jak i na zakres jej integracji z nowymi kolegami.

Bezspornym jest w niniejszej sprawie, że pozwany zakład ubezpieczeń wypłacił powódce W. L. w związku ze zdarzeniem z dnia 9 października 2012 r. zadośćuczynienie w wysokości 23000,00 zł.

Powódka W. L. domaga się obecnie dopłaty do wypłaconego już zadośćuczynienia w wysokości 37000,00 zł. Uznać zatem należy, że, jej zdaniem, wysokość należnego jej zadośćuczynienia powinna wynieść łącznie 60000,00 zł.

Zdaniem Sądu, nie można domagać się podwyższenia przyznanego zadośćuczynienia czy też odszkodowania jedynie z tego powodu, że upłynęło kilka lat od zdarzenia, którego następstwem była szkoda doznana przez powódkę. Wysokość zadośćuczynienia należy odnosić do sytuacji z daty jego przyznania, a nie do utraty wartości pieniądza wynikającej z upływu czasu; musi być jednak adekwatna do powstałej szkody. W wyroku z dnia 29 września 2004 r. w sprawie II CK 531/03 Sąd Najwyższy podkreślił, że zadośćuczynienie należne osobie pokrzywdzonej deliktem ma na celu złagodzenie doznanych cierpień fizycznych i moralnych. Wysokość zadośćuczynienia musi zatem pozostawać w zależności od intensywności tych cierpień, czasu ich trwania, ujemnych skutków zdrowotnych, jakie osoba poszkodowana będzie zmuszona znosić w przyszłości. Podobnie w wyrokach z dnia 18 kwietnia 2002 r. w sprawie II CKN 605/00 oraz z dnia 9 listopada 2007 r. w sprawie V CSK 245/07 Sąd Najwyższy wskazał, że w przypadku uszkodzenia ciała i rozstroju zdrowia należy uwzględniać czynniki obiektywne: czas trwania, stopień intensywności cierpień fizycznych i psychicznych, nieodwracalność skutków urazu (kalectwo, oszpeccenie), rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, wiek poszkodowanego, a także czynniki subiektywne: poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową.

W ocenie Sądu, kwota przyznanego w 2013 r. zadośćuczynienia nie była adekwatna do doznanej przez powódkę W. L. szkody. Niewątpliwie powódka W. L. poniosła uszczerbek na zdrowiu, wynikający z urazu kręgosłupa na odcinku lędźwiowym. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu, doznanego przez nią jest umiarkowany, ale dotyczy przecież bardzo młodej osoby; zarówno utrudnienia związane z ograniczeniami w zakresie wykonywania zwykłych czynności mają istotne znaczenie dla komfortu życia młodej kobiety, jak też pozbawienie jej w roku szkolnym 2012/2013 możliwości realizowania nauki szkolnej w pełnym zakresie oraz przebywania w środowisku rówieśniczym. Ponadto, w ocenie Sądu, skutki w postaci zarówno urazów fizycznych, jak i psychicznych, bólu w czasie leczenia, należy odnieść również do wieku powódki. Powódka przeżyła niewątpliwie dużą traumę w związku z samym zdarzeniem.

W ocenie Sądu, powódce W. L. przysługuje zadośćuczynienie w kwocie 40000,00 zł, które odpowiada stopniowi doznanej przez nią szkody. Sąd wysokość zadośćuczynienia pomniejszył o przyznane już powódce zadośćuczynienie w toku postępowania przed zakładem ubezpieczeń tj. o kwotę 23000,00 zł i w związku z tym zasądził kwotę 17000,00 zł. W pozostałym zakresie tj. co do kwoty 20000,00 zł tytułem zadośćuczynienia Sąd powództwo oddalił, uznając je za niezasadne. Sąd, odsetki ustawowe za opóźnienie od kwoty 17000,00 zł, zasądził od dnia 25 kwietnia 2014 r., mając na uwadze, że pismem z dnia 25 kwietnia 2014 r. ostatecznie odmówiono powódce podwyższenia przyznanego jej zadośćuczynienia. Sąd miał na uwadze, że stosownie do art. 14 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od daty złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. W przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego. Sąd miał na uwadze, że już w 2013 r. kwota przyznanego powódce zadośćuczynienia tj. 23000,00 zł, była nieadekwatna do stopnia doznanej przez powódkę krzywdy.

Sąd oddalił ponadto powództwo w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 9 października 2012 r. mogące powstać w przyszłości, mając na uwadze, że powódka W. L. nie wykazała – do czego jest zobowiązana z mocy art. 6 kc – że skutki takie mogą nastąpić.

Orzekając o kosztach procesu, Sąd miał na uwadze treść art. 100 zd. 1 kpc, stosunkowo je rozdzielając. Wskazać należy, że Sąd uwzględnił roszczenia powódki w 46 % i w takim stosunku obciążył strony kosztami procesu w zakresie kosztów opinii biegłych sądowych, kosztów dokumentacji medycznej oraz kosztów przejazdów powódki na badania w celu sporządzenia opinii przez biegłych sądowych, które łącznie wyniosły 2216,55 zł, w tym koszty opinii biegłych 1059,31 zł (622,71 + 808,52 + 200,52 + 147,56), koszty dokumentacji medycznej - 57,75 zł oraz koszty dojazdu na badania – 379,49 zł (234,02 + 145,47). Co do zasady zatem powódka powinna ponieść te koszty do kwoty 1196,96 zł, zaś pozwany do kwoty 1019,61 zł.

Sąd nakazał ściągnąć od pozwanego kwotę 57,75 zł tytułem kosztów dokumentacji medycznej przez pobranie z niewykorzystanej części zaliczki.

Zakład ubezpieczeń uiszczył dotychczas koszty procesu w wysokości 773,36 zł (311,35 + 404,26 + 57,75), zaś łączne koszty procesu, które go obciążają wynoszą 1019,61 zł ((...),55 x 46 %). Powódka zapłaciła natomiast te koszty do kwoty 979,32 zł, a zatem przysługuje jej dodatkowo zwrot od pozwanego w kwocie 246,25 zł. Jednocześnie Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powódki zwrot części opłaty sądowej od uwzględnionej części powództwa tj. kwotę 850,00 zł. Łącznie zatem pozwany zobowiązany jest zwrócić powódce tytułem części kosztów procesu kwotę 1096,25 zł.

Orzekając w zakresie kosztów zastępstwa procesowego, Sąd miał również na względzie wynik procesu. Z tych względów Sąd zniósł koszty zastępstwa pomiędzy stronami.

Jednocześnie Sąd nakazał zwrócić pozwanemu niewykorzystaną część zaliczki w kwocie 26,64 zł stosownie do art. 84 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.